

Τρεις διαδρομές και μια κοινή εγκατάσταση

Λίζη Καλλιγά, Λήδα Παπακωνσταντίνου,
Νίκος Κουρούσις στο «Σπίτι της Κύπρου»

Οι τρεις καλλιτέχνες εκθέτουν την τελευταία δουλειά τους σε μια κοινή παρουσία στο καλό «Σπίτι της Κύπρου», που αρχίζει να ξαναβρίσκει την παλιά οικεία του ατμόσφαιρα.

Η Λήδα Παπακωνσταντίνου «ψήνει» φέτες λευκού ψωμιού στο σομιέ ενός κρεβατιού παλιού νοσοκομείου. Η «τοστιέρα του Ζενέ», όπως ονομάζεται το έργο το οποίο αφιερώνει στο μεγάλο καλλιτέχνη, οργανώνεται από το χώρο όπου βρίσκεται το κρεβάτι τοποθετημένο πάνω σε έναν κύκλο από λευκό αλεύρι. Περιβάλλεται από μια κουρτίνα διάφανη που κινείται με τους δύο ανεμιστήρες των τοίχων. Υπάρχει ακόμα μια τηλεόραση στην οποία προβάλλεται η βουβή μαυρόασπρη ταινία του Ζενέ «Τραγούδι αγάπης», με την οθόνη και πάλι καλυμμένη από μια διάφανη λευκή κουρτίνα

και μια δεύτερη τηλεόραση όπου προβάλλεται το βίντεο-περφόρμανς της Παπακωνσταντίνου «Η τοστιέρα του Ζενέ».

Το έργο διαθέτει ένα πικρό χιούμορ στο σχολιασμό του θέματος των σχέσεων του ζευγαριού, από την πλευρά της γυναίκας.

Τόσο το ψωμί όσο και τα λαμπιόνια που εξαντλούν ένα ακραίο κιτς, οδηγούν μέσα από δρόμους ευαίσθητους και αισθαντικούς σε μια περιπέτεια που η διαδρομή της εγγίζει το ακραίο. Και που σίγουρα, είναι γένους θηλυκού.

Το έργο είναι συνεπές στο ενδιαφέρον και την έκφραση της Λήδας Παπακωνσταντίνου των προηγούμενων ετών και τη συνδέει με το παρελθόν της, πριν μεσολαβήσουν τα επίτοι-

χα έργα.

Η Λίζη Καλλιγά οργανώνει και πρακτικά μια πορεία στην Ιερά Οδό, καλύπτοντας τη διαδρομή Αθήνα - Ελευσίνα. Κάνει την πορεία με τα πόδια, ξεκινώντας μεσημέρι, την ώρα που υπολογίζει ότι ξεκινούσαν οι Έλληνες ως το 500 μ.Χ. και φτάνει βράδυ, την ίδια περίπου ώρα που υπολογίζει ότι θα 'πρεπε να 'φταναν και οι λάτρες της Δήμητρας και της Περσεφόνης. Φωτογραφίζει τη διαδρομή. Την ξανακάνει με το λεωφορείο, τραβώντας σε βίντεο.

Το έργο της Καλλιγά οργανώνεται σε τρία διαφορετικά δωμάτια, στο «Σπίτι της Κύπρου». Είναι η έκθεση των φωτογραφιών-ντοκουμέντων της

πορείας, όπου καταγράφονται πολλά διαφορετικά σημεία της Ιεράς Οδού. Βιοτεχνίες, φαρμακεία, καταστήματα τροφίμων σε ένα δρόμο που οι άνθρωποι εξακολουθούν χιλιάδες χρόνια τώρα να μιλούν την ίδια γλώσσα (με κάποιες παραλλαγές), αλλά να συναντούν τις θέσεις στις οποίες ξεκουράζονταν ή λάτρευαν οι αρχαίοι. Το βίντεο είναι μια εγκατάσταση με δύο οθόνες και δύο καρέκλες, στις οποίες, αν καθίσει ο θεατής, έχει την αίσθηση, μέσω της ηλεκτρονικής εικόνας, ότι ταξιδεύει με το λεωφορείο παρακολουθώντας ο ίδιος τη διαδρομή. Τέλος, υπάρχει η ψηφιακή εικόνα με τον οδηγό της περιοχής, φωτογραφίες, πληροφορίες για τοποθεσίες, αποκόμματα εφημερίδων, ταξιδιωτικές περιγραφές και αρχαία κείμενα.

Η Λίζη Καλλιγά ενδιαφέρεται για τη σύνδεση του αρχαίου κόσμου, μέσω των συμβόλων

του, με τον σημερινό. Η δουλειά της, με την Αφροδίτη της Μήλου και ό,τι γεννά στους ανθρώπους του σήμερα που τη βλέπουν στο Λούβρο, ήταν η πρώτη ξεκάθαρη αναφορά στο θέμα και την έρευνά του. Εξάλλου, ο μύθος, μέσα από γυναικεία πρότυπα, έχει απασχολήσει τη δουλειά της από το τέλος της δεκαετίας του '80.

Ο Νίκος Κουρούσης οργανώνει την παρουσία του μέσα από το διάλογο της φωτιάς και της ηλεκτρονικής εικόνας. Τα γκαζάκια του (ο Γιάννης Κουνέλλης επηρέασε με το αντίστοιχο έργο αρκετούς νεότερους Έλληνες καλλιτέχνες) παράγουν φλόγα, αρχιτεκτονική και χρήσιμη νυν και αεί, που αντιπαραθέτει στην εικόνα-εγγραφή τη φλόγα. Η όλη παρουσία συμπληρώνεται με επίτοιχα, είναι καλού γούστου, ~~αλλά ελάχιστα ξεκάθαρη σε ό,τι θέλει να πει.~~